

Podróże mogą zwiększać ryzyko rozprzestrzeniania się odry w populacjach osób nieszczepionych. Sytuacja ta stwarza istotne zagrożenie dla osób z obniżoną odpornością, przede wszystkim dzieci, u których ze względu na przeciwwskazania o charakterze medycznym szczepienia są opóźnione lub niemożliwe do wykonania (np. dzieci ze zdiagnozowanymi chorobami nowotworowymi), a także dla osób poddawanych leczeniu immunosupresyjnemu (np. po przeszczepach narządów).

Osoby planujące podróż poza granicę kraju, powinny:

- sprawdzić statusu zaszczepienia przeciwko odrze (swój i swoich bliskich),
- [sprawdzić sytuację w zakresie odry w kraju, do którego planują podróż.](#)

Co to jest odra?

Odra jest wysoce zaraźliwą chorobą wirusową i bardzo łatwo (łatwiej niż grypa) przenosi się z osoby chorej na osoby nieuodpornione. Człowiek jest jedynym rezerwuarem wirusa. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową (kaszel, kichanie osoby chorej na osoby zdrowe) oraz przez bezpośrednią styczność z wydzieliną z nosa, gardła lub moczem osoby chorej. Odra zwykle jest chorobą o łagodnym lub umiarkowanie ciężkim przebiegu. Przyczyną zgonów są zwykle powikłania po chorobie, które mogą wystąpić w każdym wieku, najczęściej jednak dotyczą dzieci poniżej 5 roku życia oraz dorosłych powyżej 20 r.ż.

Okres inkubacji choroby trwa ok. 10-12 dni, co oznacza, że osoba zakażona jest zaraźliwa dla innych jeszcze przed wystąpieniem pierwszych objawów. Pierwsze symptomy to: gorączka, katar, kaszel, zapalenie spojówek, złe samopoczucie. U młodszych dzieci mogą wystąpić wymioty i biegunka. Następnie po 2-3 dniach pojawiają się tzw. plamki Koplika – przebarwienia na policzkach wewnątrz jamy ustnej. Sygnalizują one, że niedługo zacznie się kolejny etap – wysypka, która na początku pojawia się za uszami i na czole, a potem rozszerza się na całe ciało.

Do najczęstszych powikłań odry należą zapalenia związane z układem oddechowym (głównie płuc), zapalenie mózgu, zapalenie ucha środkowego, ślepotą. Odra może prowadzić również do zapalenia innych narządów np. wątroby, nerek czy mięśnia sercowego.

Jaka jest obecna sytuacja?

Zgodnie z danymi WHO, w 2017 r. odra dotknęła 21 315 osób w regionie Europy i spowodowała 35 zgonów. Wzrost liczby przypadków tej choroby miał miejsce w 15 z 53 krajów w regionie europejskim. Według danych ECDC, na obszarze EU/EOG aż 87% przypadków odry (u osób ze znanym statusem szczepień p. odrze) dotyczyło osób nieszczepionych przeciwko tej chorobie.

Europa:

- w 2018 r. (do 12.04) najwięcej zachorowań i duże ogniska odry odnotowano w: Ukrainie, Serbii, Rumunii, Francji, Grecji, Rosji, Gruzji, Włoszech, Albanii i Portugalii,

- przypadki odry odnotowuje się także w: Austrii, Bułgarii, Belgii, Finlandii, Irlandii, Słowacji, Czechach, Niemczech, Węgrzech, Litwie, Hiszpanii i Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Polsce.

Zachorowania na odrę występują także w wielu, przede wszystkim rozwijających się, krajach Azji, Afryki i kontynentu amerykańskiego:

- w 2017 r. i 2018 r. w regionie Ameryk potwierdzone przypadki i ogniska zachorowań na odrę wystąpiły w: Brazylii, Wenezueli, Kolumbii, Meksyku, Ekwadorze, Gwatemali, Argentynie, Peru, Antigua i Barbuda, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Zalecenia dla podróżujących

Przed podróżą

Jedynym skutecznym sposobem zabezpieczenia się przed zachorowaniem na odrę jest poddanie się szczepieniu. W Polsce obowiązkiem szczepień przeciw odrze objęte są dzieci i młodzież w wieku 1-19 r.ż. Osoby dorosłe, które nie chorowały na odrę i nie były zaszczepione przeciwko tej chorobie także mogą być poddane szczepieniu, zgodnie ze schematem określonym przez lekarza. Szczepienie jest wykonywane szczepionką, która chroni równocześnie przed świnką i różyczką (szczepionka MMR).

W trakcie pobytu

W przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych podczas pobytu należy niezwłocznie zasięgnąć porady lekarskiej.

Po powrocie

W przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych w ciągu 3 tygodni po powrocie należy niezwłocznie zgłosić się do lekarza, informując o przebytej podróży.

Informacje dotyczące bezpieczeństwa w czasie podróży znajduje się na stronach Ministerstwa Spraw Zagranicznych „[Polak za granicą](#)” oraz „[Odyseusz](#)”